

**SULKAVAN
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN
ASIAKASMAKSUT
1.7.2021 ALKAEN**

**Sulkavan kunta
Peruspalvelulautakunta
2.6.2021 38 §**

Sisältö

1

YLEISET PERIAATTEET	1
Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen.....	1
Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen	2
Maksukatto.....	3
Poissaolot, palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun.....	4
TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT	4
KOTIHOITO.....	7
Säännöllinen kotihoito.....	7
Tilapäinen kotihoito.....	9
Kotihoidon tukipalvelut	10
Lapsiperheiden kotipalvelu.....	11
SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISET ASUMISPALVELUT	12
Lyhytaikaishoito.....	12
Palveluasuminen.....	13
Tehostettu palveluasuminen	15
Pitkäaikainen laitoshoido	16
KAIKKIA PALVELUMUOTOJA KOSKEVAT MAKSUPERUSTEET	18
VAMMAISPALVELULAIN JA ERITYISHUOLTOLAIN MUKAISET PALVELUT	18
LASTENSUOJELU	20

YLEISET PERIAATTEET

Asiakasmaksujen perusteena ovat laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) ja siihen tehdyt muutokset (1201/2020) sekä asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992). Asiakasmaksuja, korvauksia ja vuokria määrätessä noudatetaan lainsäädäntöä ja erillistä hinnastoa. Asiakasmaksu ei voi ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Tulotiedot pyydetään ensisijaisesti asiakkaalta tai hänen asioidenhoitajaltaan.

Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista (Asiakasmaksulaki 11§).

Maksu jätetään perimättä tai sitä alennetaan siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa lapsen, nuoren, vanhemman tai perheen toimeentulon edellytyksiä. Maksu ei saa vaarantaa perheen toimeentuloa tai sen pyrkimystä selviytyä omatoimisesti ongelmistaan. Erityisiä perusteluja voivat olla muun muassa perheenjäsenen sairaudesta tai vammaisuudesta aiheutuvat kustannukset sekä perheen maksukyvyyn heikentyminen poikkeuksellisten korkeiden asumiskustannusten, työttömyyden tai muun sellaisen syyn vuoksi. Jos vanhemmalle ei määrätä maksua, tulee se päätöksessä todeta ja perustella.

Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulotuesta annetusta laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden (Asiakasmaksulakimuutos 30.12.2020/1201 11§).

Kunnan tai kuntayhtymän on annettava asiakkaalle tieto siitä, mitä asiakasmaksulaissa säädetään maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä. Tieto on annettava ennen ensimmäistä palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä. Jos tiedon antaminen ei ole mahdollista ennen palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä, sen voi antaa myöhemmin, kuitenkin viimeistään maksua perittäessä. Tieto on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön. Tietoa annettaessa asiakkaalle on annettava sen tahon nimi ja yhteystiedot, jolta asiakas voi tarvittaessa pyytää lisätietoja.

Sulkavan kunnan asiakasmaksujen muutokset ja maksuvapautukset myöntää hakemuksesta Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (Sosteri). Hakemuksia saa kunnan peruspalvelutoimistosta. Hakemuksesta tulee käydä ilmi, mistä maksuista alennusta tai vapautusta haetaan, mistä alkaen sekä millä perusteilla. Hakemuksen liitteenä tulee olla todistus tuloista ja selvitys menoista.

Sotainvalideilta, joilla on 10 % haitta-aste ja jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939 –1945 sotien johdosta, ei peritä asiakasmaksua (sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6a, 6b):

- kotihoidosta ja kotipalveluista ja niihin liittyvistä kotihoidon tuki- ja ateriapalveluista
- asumispalvelujen hoiva- ja ateriamaksua
- pitkäaikaisesta perhehoidosta (Valtiokonttorin ohjeiden perusteella korvattava)
- omaishoidon tukeen kuuluvista palveluista
- liikkumista tukevista palveluista, jotka on myönnetty sosiaalihuoltolain 23 §:n nojalla
- sairaanhoitopalveluista

Sotainvalideilta, joiden haitta-aste on vähintään 20 %, ei peritä asiakasmaksua:

- pitkäaikaisesta laitoshoidosta
- lyhytaikaisesta kuntouttavasta laitoshoidosta

Sulkavan kunta perii korvaukset Valtiokonttorilta.

(Valtiokonttorin ohje kunnille Sotainvalidit 18.12.2020 VK/48119/08.01.02/2020)

Rintamaveteraaneilta ei peritä asiakasmaksua:

- kotipalvelusta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluista ja tukipalveluista (tukipalveluja esim. turvapuhelin-, asiointi-, kauppa-, saattaja-, kylvytys-, siivous- ja pyykki-vaatehuolto palvelu sekä apteekin lääkkeiden annosjakelupalvelu)
- sosiaalihoitolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihoitolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelunhoivasta/huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 24 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

Sulkavan kunta perii korvaukset Valtiokonttorilta.

(Valtiokonttorin ohje kunnille 18.12.2020 VK/48164/08.01.02/2020)

Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido, säännöllinen kotihoito, asumispalvelu) määrätään toistaiseksi voimassa oleviksi. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut ja niihin liittyvät tulotiedot tarkistetaan vähintään joka toinen vuosi, sekä silloin, kun

- palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut
- on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi
- hoito- ja palvelusuunnitelmaa muutetaan.

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun määrittämiseksi tulee asiakkaan tai hänen edunvalvojansa/asioiden hoitajansa esittää tositteet tulo- ja verotustiedoista ja maksun määrittämiseksi tarvittavista kustannuksista.

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään voimassa olevan lainsäädännön mukaan.

Maksukatto

Asiakkaan maksamille julkisen terveydenhuollon maksuille on säädetty enimmäismäärä ns. maksukatto (**vuonna 2021 maksukatto on 683 €**). Maksukaton seurantajakso on kalenterivuosi (asiakasmaksulaki 6A§). Maksukattokertymä näkyy laskulla. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 683 €, ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään kuitenkin 22,50 € hoitopäivämaksu 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä.

Alle 18-vuotiaan lapsen ja nuoren käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Asiakkaan tulee seurata maksukaton täyttymistä itse. Asiakasta on tiedotettava ja ohjattava maksukatosta ja sen seurannasta. Laskussa on oltava tieto siitä, kerryttääkö maksu maksukattoa ja jos kerryttää, laskulla on lisäksi oltava tieto siitä, että asiakkaan on seurattava itse maksukattonsa ylittymistä.

Maksukattoon lasketaan:

- terveyskeskusmaksut
- terveyskeskuksessa annettavan yksilökohtaisen fysioterapian maksut
- poliklinikkamaksut
- päiväkirurgisen hoidon maksut
- sarjahoitomaksut
- lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sosiaali- ja terveydenhuollon laitoksissa
- yö- ja päivähoidon maksut (lyhytaikainen laitoshoido)
- kuntoutushoidon maksut

Maksukaton ulkopuolelle jäävät mm. seuraavat maksut:

- kotona annettava palvelu: kotipalvelu ja lyhytaikainen kotisairaanhoido sekä kotisairaalahoido
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittävät maksut
- terveyskeskuksen suun- ja hampaiden tutkimus ja hoito
- sairaankuljetus
- pitkäaikainen laitoshoido
- lääkärintodistusmaksut
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu
- lakisääteisistä vakuutuksista maksetut maksut (täyskustannusmaksut)
- toimeentulotukena myönnetty asiakasmaksut
- sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelumaksut
- omaishoidon lakisääteisten vapaiden ajalta perityt asiakasmaksut
- vaikeavammaisen asumispalvelut
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelut
- työterveyshuollon maksut
- perhehoidon maksut
- muulta kuin Suomessa asuvalta perityt todellisia hoitokustannuksia vastaavat maksut
- viivästyskorko ja perintäkulut

Vapaakortti

Maksukaton täyttymisen jälkeen myönnetään vapaakortti. Vapaakortin myöntää se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on täyttynyt. Vapaakortti on maksukaton täyttymisestä lähtien voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

Maksukattokertymän seuranta kuuluu asiakkaalle. Vapaakortti lähetetään pyynnöstä. Sitä tarvitsee vain Sulkavan terveystalouden ja Sosterin ulkopuolella asioidessa.

Mikäli halutaan Sulkavan terveysaseman ja Sosterin ulkopuoliset julkisen terveydenhuollon maksut lisättäväksi maksukattokertymään, näistä maksuista pyydetään ilmoittamaan ja tarvittaessa toimittamaan tositteet Sulkavan kunnan peruspalvelutoimistoon.

Muualla kuin Sulkavan terveysasemalla tai Sosterissa myönnetty vapaakortti pyydetään esittämään asioidessa Sulkavan terveysasemalla.

Poissaolot, palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun

Asiakkaalta peritään asumispalvelujen ja säännöllisen kotihoidon maksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaoloajalta ei maksua peritä, mukaan lukien palveluasumisen/säännöllisen kotihoidon piiristä lähtöpäivä (Asiakasmaksuasetus 32 §). Lähettävä hoitopaikka ei saa periä maksua lähtöpäivältä toiseen hoitopaikkaan. Omaishoidon vapaan aikaisessa hoidossa laskutettava hoitopäivä muodostuu 24 tunnin jaksosta (ei kalenterivuorokausittain).

TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT

Terveyskeskuksen avohoidon maksut (Asetus 7 §) Terveyskeskuksen avosairaanhoidon (ml. suun terveydenhuolto) maksua ei peritä - alle 18-vuotiaalta - äitiys- ja lastenneuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkärikäynneiltä, sis. myös sairaanhoidolliset käynnit - perhesuunnittelukäynniltä silloin, kun siihen ei liity sairaanhoitoa - kehitysvammaisilta (erityishuolto-ohjelma) - julkisessa laitoshoidossa olevilta - tartuntatautilain mukaisesta hoidosta - kouluterveydenhuollon erityistutkimuksista, koulutapaturmista - isyystutkimukseen liittyvältä käynniltä - työvoimaviranomaisen vaatimasta tutkimuksesta tai työttömän terveystarkastuksesta - veteraanitunnuksen omaavilta ja sotainvalideilta - kutsuntatarkastuksesta, varusmiehiltä, siviilipalvelusmiehiltä - vangeilta, pidätetyiltä - maksukaton täyttymisen jälkeen	
Lääkärin vastaanoton käyntimaksu peritään kahdelta (2) ensimmäiseltä käynniltä kalenterivuoden aikana	20,60 €

Terapiamaksut Terveydenhuollon ammattihenkilön antama fysioterapia, neuropsykologinen kuntoutus, ravitsemusterapia, jalkojenhoito, puheterapia, toimintaterapia ja muu niihin rinnastettava toimintakykyä parantava ja ylläpitävä hoito - maksun saa periä 18 vuotta täyttäneeltä henkilöltä, myös etäyhteyksin toteutettuna Puheterapiasta saa periä maksun perusterveydenhuollossa, mutta ei sarjana annetusta puhe- ja äänihäiriöhoidosta.	11,40 €
Erikoislääkärin vastaanotto, käyntimaksu Sisältää myös Sulkavan terveyskeskuksen lääkärin läheteellä toteutettavien Terveystalon erikoislääkärin vastaanottomaksut sekä MRI ja TT-kuvantamismaksut. Alle 18-vuotiaalta ei saa periä maksua poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta. Maksuttomuus koskee myös etäyhteyksin järjestettyä palvelua.	41,20 €
Päiväkirurginen toimenpidemaksu Sisältää myös Sulkavan terveyskeskuksen lääkärin läheteellä toteutettavien Terveystalon päiväkirurgian toimenpiteiden maksut. Alle 18- vuotiaalta päiväkirurgiasta voi kuitenkin periä maksun, ellei sitä tehdä poliklinikalla.	135,10 €
Terveyskeskuksessa annettu yksilökohtainen fysioterapia	11,40 €
Tilapäinen kotisairaanhoidokäynti/ lääkäri (MaksuA 3 §) Maksua ei peritä - alle 18-vuotiaalta - säännöllistä kotihoitoa saavalta henkilöltä - neuvolapalveluun liittyvältä käynniltä - julkisessa laitoshoidossa - tartuntatautilain mukaisesta hoidosta - sotainvalideilta ja sotaveteraaneilta - varusmiehiltä, siviilipalvelusmiehiltä ym. ryhmiltä, joiden hoidosta vastaa muu taho, jota laskutetaan.	18,90 €
Tilapäinen kotisairaanhoidokäynti/ muu henkilöstö (MaksuA 3 §) Maksua ei peritä - alle 18-vuotiaalta - säännöllistä kotihoitoa saavalta henkilöltä - neuvolapalveluun liittyvältä käynniltä - julkisessa laitoshoidossa - tartuntatautilain mukaisesta hoidosta - sotainvalideilta ja sotaveteraaneilta - varusmiehiltä, siviilipalvelusmiehiltä ym. ryhmiltä, joiden hoidosta vastaa muu taho, jota laskutetaan.	12,00 €
Sarjassa annettava hoito (MaksuA 11 §) - maksuton alle 18-vuotiaille - maksu enintään 45 hoitokerralta/vuosi Lääkinnällinen kuntoutus, dialyysi- sekä muu vastaava hoito. Hoito- ja kuntoutussuunnitelmaan perustuva lääkinnällinen kuntoutus: fysioterapia, neuropsykologinen kuntoutus, toimintaterapia, jalkahoito ja muut näihin rinnastettavat toimintakykyä parantavat ja ylläpitävät terapiat ja toimenpiteet.	11,40 €
Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu (Laki 3§) - peritään 18 vuotta täyttäneiltä	50,80 €

- asiakkaan varaama lääkärin tai erikoislääkärin, suun ja hampaiden tutkimuksen ja hoidon, erikoissairaanhoidon avohoidon tai kalliin kuvantamistutkimuksen vastaanottoaika	
Suun ja hampaiden tutkimuksen ja hoidon perusmaksu (MaksuA 9 §) Maksua ei peritä alle 18-vuotiailta, ei myöskään sakkoa peruuttamattomasta poisjäännistä. Jos asiakas hävittää tai rikkoo tahallaan irrotettavan oikomiskojeensa, on uuden vastaavan valmistaminen maksullista hammasteknisten kulujen osalta.	
Perusmaksut /käynti:	
Suuhygienisti	10,20 €
Hammaslääkäri	13,10 €
Erikoishammaslääkäri	19,20 €
Perusmaksun lisäksi perittävät tutkimuksen ja hoidon maksut	
Kuvantamistutkimus: hammaskuva	8,40 €
Kuvantamistutkimus: leukojen ja koko hampaiston panoraamaröntgenkuvaus sekä kartiokeilakuvaus	18,90 €
Ehkäisevä hoito SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteet	8,40 €
Tutkimukset, hammastarkastukset ja sairauksien hoito vaativuusluokituksen mukaisesti	
vaativuusluokka 0–2	8,40 €
vaativuusluokka 3–4	18,90 €
vaativuusluokka 5–7	37,50 €
vaativuusluokka 8–10	54,90 €
vaativuusluokka 11–	77,00 €
Proteettiset toimenpiteet	
Proteesin huolto: pohjauksella	54,90 €
Proteesin huolto: korjaus	37,50 €
Proteettiset toimenpiteet: akryyliosa- ja kokoproteesi	183,50 €
Proteettiset toimenpiteet: kruunut ja sillat hampaalta	183,50 €
Proteettiset toimenpiteet: rankaproteesi	222,70 €
Edellä säädettyjen maksujen lisäksi voidaan oikomislaitteista ja hammasproteettisista toimenpiteistä periä aiheutuvat hammastekniset kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina 18 vuotta täyttäneiltä, mikäli potilas ei ole suorittanut maksua suoraan valmistajalle.	
Maksu lääkärin todistuksesta (MaksuA 28 §) Asiakkaan pyytämästä todistuksesta tai lausunnosta peritään maksu. Potilaan hoitoon liittyvästä todistuksesta ja nuorison terveystodistuksesta ei maksua kuitenkaan peritä. Maksua ei saa periä sellaisesta lääkärintodistuksesta tai -lausunnosta, joka tarvitaan asiakkaan hoidon tai kuntoutuksen saamiseksi, sairausvakuutuslain (1224/2004) 5 luvun nojalla lääkekorvauksen saamiseksi tai sellaisen lyhytaikaisen sairausloman tarpeen osoittamiseksi, jonka kesto on enintään sairausvakuutuslain 8 luvun 7 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun omavastuuajan pituinen.	50,80 €
Maksu ajo-oikeutta varten annettavasta todistuksesta (MaksuA 28 §) Todistusmaksun lisäksi peritään lääkärin vastaanoton käyntimaksu (20,60 €)	61,00 €
Lyhytaikainen laitoshoido vuodeosastolla (MaksuA 12 §)	48,90 €

Hoitopäivämaksu (ei peritä alle 18-vuotiailta)	
Lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu maksukaton ylittymisen jälkeen	22,50 €
Hoito omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana (Laki 6 b §)	11,40 €
Päivä- ja yöhoidon maksu (Asetus 13 §)	22,50 €
Kuntoutushoito (Asetus 14 §) Peritään vammaiselle henkilölle terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna laitoshoidon annettua kuntoutushoidosta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annettua kuntoutushoidosta (23.11.2017/773). Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.	16,90 €

KOTIHOITO

Säännöllinen kotihoito

Kotihoidon jatkuva ja säännöllinen palvelu myönnetään asiakkaalle, jonka toimintakyky on siinä määrin alentunut, että hän ei suoriudu itsenäisesti päivittäisistä toiminnoista. Palvelun tavoitteena on ylläpitää ja edistää asiakkaan toimintakykyä, suoriutumista arjen toiminnoista sekä tukea kotona asumista.

Säännöllisen kotihoidon maksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Palvelun enimmäismaksut määräytyvät, ensimmäisiä palvelutunteja lukuun ottamatta, tuntikohtaisesti. (asiakasmaksulaki 10 e §)

Palvelun maksua määriteltäessä kuukausituloina huomioidaan asiakkaan ja hänen puolisonsa tulot (asiakasmaksulaki 10 f §). Maksu saa olla enintään 5 momentin mukaisen maksuprosentin osoittama määrä 3 momentissa säädetyn tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Asiakkaan kuukausimaksu on maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttotuloista.

	Henkilö- määrä 1	Henkilö- määrä 2	Henkilö- määrä 3	Henkilö- määrä 4	Henkilö- määrä 5	Henkilö- määrä 6
Bruttotuloista vähennettävä osuus (tuloraja)	588 €	1 084 €	1 701 €	2 103 €	2 546 €	2 924 €
Palvelutunnit kuukaudessa	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12

14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Asiaksmaksussa huomioitavat tulot:

- Asiakkaan ja hänen puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot (bruttotulot) ja verosta vapaat tulot tulon hankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä.
 - Tulonhankkimisesta aiheutuneiden kustannusten vähentäminen: esim. sijoitusasunnon osalta huomioitaisiin asunnosta saatu vuokra tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko) vähennettynä. Sijoituslainan tai mahdollisen yhtiölainan lyhennyksiä ei huomioida vähennyksenä
- Vaihtoehtoisesti voidaan ottaa huomioon verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot Verohallinnon määrittämällä prosenttimäärillä korotettuna
- Laskennallinen metsätulo
- Elatusapu
- Eläkettä saavan hoitotuki.

Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, kuukausituloina otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- lapsen hoitotuki
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki

- sotilasavustus
- rintamalisä

Tuloista tehtävät vähennykset:

- Asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu
- Edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä valtuutetun palkkio (enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena).

Maksua ei peritä niiltä päiviltä, jolloin asiakas on esim. omaisen hoidossa tai sairaalassa koko vuorokauden. Mikäli palvelu keskeytyy palveluntuottajasta johtuvasta syystä tai palvelun saajan ollessa kunnallisessa laitoshoidossa, ei kuukausimaksua peritä. Palvelun keskeytyksen jatkuessa kalenterikuukauden ajan, maksua ei peritä lainkaan. Palvelun keskeytyksestä on ilmoitettava kotihoitoon. Sosiaalipalveluista voidaan periä maksu, joka voi olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Jos asiakkaalta tai hänen lailliselta edustajaltaan ei saada riittäviä tai luotettavia tietoja maksun määräämistä varten, on valtion tai kunnan viranomaisen sekä muu julkioikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, rahalaitos, työnantaja, työttömyyskassa sekä huoltotoimintaa tai terveyden- ja sairaudenhoitotoimintaa harjoittava yhteisö tai toimintayksikkö velvollinen sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisen pyynnöstä antamaan maksutta ja salassapitosäännösten estämättä kaikki hallussaan olevat asiakkaan taloudellista asemaa koskevat asiakasmaksun suuruuden määräämistä varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Maksua määriteltäessä käytetään tarvittaessa tulorekisteritietoja. Asiakkaan ei tarvitse ilmoittaa tulotietojaan, mutta siinä tapauksessa hänelle määrätään käytettävästä palvelusta todellisten kustannusten mukainen maksu.

Kotihoidon tuntihinta palveluntuottajan ilmoituksen mukaisesti

72,77 €/h

Tilapäinen kotihoito

Kuntouttava arviointijakso

12,00 €/vrk

Asiakas ohjataan kotihoidon kuntouttavalle arviointijaksolle, mikäli halutaan selvittää tarkemmin asiakkaan toimintakykyä, arjessa selviytymistä sekä toimintakyvyn parantamisen ja kuntoutumisen mahdollisuutta. Arviointijakson pituus on 2–3 viikkoa. Arviointijakson aikana tuetaan asiakkaan kokonaisvaltaista kuntoutumista ja hän saa tarvitsemansa hoidon ja hoivan palvelut. Arviointijakson aikana jokainen kotikäynti on asiakkaan toimintakykyä arvioiva ja asiakkaan omatoimisuutta tukeva. Arviointijakson aikana asiakkaan toimintakykyä mitataan erilaisilla mittauksilla ja testeillä.

Kotihoidon kuntouttavan arviointijakson ajalta asiakkaalta laskutetaan ainoastaan yksi tilapäisen kotihoidon käyntikerta/ alle 1 tunti tilapäistä kotihoitoa, vaikka asiakkaan luokse tehtäisiin useita kotikäyntejä päivässä.

Kotihoidon kuntoutusjakso

22,50 €/vrk

Kotihoidon kuntoutusjaksoa tarvitsevien asiakkaiden palvelun tarve voi liittyä vuodeosastojakson jälkeiseen jatkokuntoutukseen tai muuhun intensiivistä päiväaikaista kuntoutusta edellyttävään tilanteeseen. Moniammatillisessa kuntoutuksessa pyritään edistämään asiakkaan kotona selviytymistä.

Tilapäisen kotihoidon käynti

12,00 €/käynti

Tilapäistä kotihoitoa tarvitsevien asiakkaiden palvelun tarve on harvemmin kuin kerran viikossa ja/tai pääsääntöisesti jatkuu alle kuukauden. Asiakkaan toimintakyky on alentunut siinä määrin, että hän ei selviydy tilapäisesti ilman apua jokapäiväisistä toiminnoista tai tarvitsee terveyden- tai sairaanhoidollista

apua ja tarvittava apu on vähäistä. Palvelun tarkoitus on auttaa asiakasta kuntoutumaan tilapäisestä toimintakyvyn alenemisesta (esim. kotikuntoutus) sekä tukea asiakkaan omatoimista selviytymistä kotona tai tarjota moniammatillista terveyden- ja sairaanhoitoa.

Palvelutarpeen arviointikäynti	maksuton
Hoitoneuvottelukäynti	maksuton
Hyvinvointia tukeva kotikäynti	maksuton

Kotihoidon tukipalvelut

Ateriapalvelut

Ruokailu toimintayksikössä tai muussa tarjoilupaikassa, lounas tai päivällinen	5,90 €
Kotiin toimitettu ateria kuljetuksineen (josta kuljetuksen osuus 3,20 €)	9,10 €
Kissankellon asukkaiden ateriakokonaisuus	14,20 €/ateriavrk
Päiväkahvi päiväkeskus Ilonassa	2,55 €
Lounasseteli sotainvalideille 1.1.2021 alkaen	10,90 €

Lääkkeiden kuljettaminen apteekista

Säännöllisen kotihoidon asiakkaila lääkkeiden haku/ kuljetusaika lasketaan asiakasaikaan hoitomaksua määritettäessä.

Muille kuin säännöllisen kotihoidon asiakkaille maksu on **5,50 €/kerta**

Lääkeautomaatti

Evondus -lääkeautomaattipalvelusta peritään **20,00 €/kk**

Kauppapalvelu

8,00 €/kerta

Kauppapalvelu voidaan myöntää vain kotihoidon asiakkaille silloin, kun asiakkaan kauppa-asiointi ei järjesty itsenäisesti eikä läheisten avulla. Kauppapalvelu toteutetaan korkeintaan kahtena päivänä viikossa. Kotihoito voi toteuttaa kauppapalvelun yhteistyössä jonkun muun toimijan kanssa.

Vaatehuolto, pyykkipalvelun kertamaksu

8 €/kerta

Pyykkipalvelu toteutetaan Kissankellon pesulassa.

Sauna/peseytymispalvelu

8,50 €/kerta

Sauna/peseytymispalvelu tapahtuu joko päiväkeskus Ilonassa tai Kissankellossa

Siivouspalvelu / palveluseteli siivoukseen

30,00 €/tunti

Turvapalvelu

Turvapalvelun perusmaksu, joka sisältää laitemaksun

32,00 €/kk

Turvapalvelun auttamiskäynti (tarkastuskäynti), kun asiakas ei ole säännöllisen kotihoidon asiakas **12,00 €/käynti**
 Turvapalvelun tekniset lisälaitteet (paikannin, kulunvalvonta) operaattorin hinnaston mukaisesti

Asiointipalvelu **22,00 €/kerta**
 Asiointipalvelua voidaan myöntää vain kotihoidon asiakkaille silloin, kun asiakas ei pääse itsenäisesti asioimaan eikä hänellä ole läheisiä tai edunvalvojaa asioiden hoitoa varten. Asiakkaiden saattaminen terveyspalveluihin tai harrastus/kulttuuritapahtumiin ei pääsääntöisesti ole asiointipalvelua.

Sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut

Päivätoimintapäivä **18,50 €/päivä**
 Toimintapäivän hintaan sisältyy toiminta, ohjaus ja valvonta sekä lounas. Kuljetuksesta peritään linja-autotaksan mukainen omavastuu.

Päiväkeskuksen toimintaryhmät

Osallistuminen yhteen joka viikko kokoontuvaan ryhmään syys- tai kevätkaudella **15,00 €/kausi**

Osallistuminen useampaan ryhmään syys- tai kevätkaudella **20,00 €/kausi**

Kuljetuspalvelu

Sosiaalihuoltolain mukaisessa sekä päivätoimintaan liittyvässä kuljetuspalvelussa asiakkaan omavastuu määräytyy matkan pituuden mukaisen julkisen liikenteen alentamattoman linja-autotaksan mukaan.

Lapsiperheiden kotipalvelu

Sosiaalihuoltolain 19 § mukaan kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, henkilökohtaiseen hoivaan ja huolenpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen ja totunnaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Sosiaalihuoltolain 19 § mukaan kotipalvelua annetaan alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn perusteella niille, jotka tarvitsevat apua suoriutuakseen 19 §:ssä tarkoitetuista tehtävistä.

Sosiaalihuoltolain mukaisen lapsiperheiden kotipalvelun tarkoituksena on tarjota perheen henkilökohtaiseen hoivaan ja huolenpitoon perustuvaa kodin- ja lastenhoidollista apua. Työ on perheen arjessa tapahtuvaa tilapäistä ja ennaltaehkäisevää apua, joka ei vaadi lastensuojelun asiakkuutta. Päätöksen lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisestä tekee sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja. Palvelu on tilapäistä ja harkinnanvaraista.

Monikkolapsiperheissä lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta. Palvelutarpeen arvioinnin perusteella myönnettynä ennaltaehkäisevänä palveluna lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta. Lastensuojelun tukitoimenpiteenä annettava kotipalvelu on aina maksutonta.

Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksut

Tilapäinen lapsiperheiden kotipalvelu

Tilapäisestä lapsiperheiden kotipalvelusta peritään asiakkaalta 8 €/tunti kolmelta ensimmäiseltä tunnilta ja 4 €/tunti yli kolmen tunnin meneviltä tunneilta.

Palvelu on kestoaltaan enintään kolme kuukautta. Palvelun määrä arvioidaan palvelutarpeen arvioinnissa. Kertaluontoinen palvelu voi olla 1–3 päivää ja enintään 8 tuntia kerrallaan. Kotipalvelua voidaan myöntää seuraavien seikkojen perusteella:

- vanhemman yllättävä sairastuminen tai muu kriisitilanne perheessä
- vanhemman uupumus ja/tai masennus
- vaikea elämäntilanne
- lastenhoidollinen ja kasvatuksellinen ohjaus
- perheen arkirutiinien hallinta ja vahvistaminen
- perheen oman toimintakyvyn tukeminen muutostilanteessa
- vanhemman välttämätön asiointi (esim. sairaala- tai terapiakäynnit)
- monikkolasten syntymä

Palvelua ei voida myöntää:

- pelkkään siivoukseen
- henkilökohtaisen avustajan tarpeeseen
- pitkäkestoiseen päivittäiseen lapsen hoitoon
- kuljetuspalveluksi
- äkillisesti sairastuneen lapsen hoitoon, jos vanhemmilla on oikeus jäädä kotiin hoitamaan lasta
- kotona tehtävän etätöiden, opiskelun tai harrastuksen vuoksi
- vanhempien työssä käymisestä tai opiskelusta johtuvaan lastenhoitotarpeeseen
- koululaisten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajoista johtuviin lastenhoitotarpeisiin

Vanhempien asiointikäynneille palvelua myönnetään vain erityisen harkinnan kautta.

Säännöllinen lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden säännöllinen kotipalvelu on tarkoitettu pitkittyneisiin ja välttämättömiin, kuitenkin aina määräaikaiksiin, tuen tarpeisiin. Avun tavoitteena on vanhempien omien voimavarojen vahvistaminen. Säännöllistä lapsiperheiden kotipalvelua myönnetään monialaisen arvioinnin perusteella lapsiperheelle tilanteessa, jossa on ilmeistä, että palvelun tarve on pitkäkestoinen (yhtäjaksoisesti yli 3 kk). Palvelutarve arvioidaan säännöllisesti vähintään 3–6 kuukauden välein.

Säännöllinen lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta.

SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISET ASUMISPALVELUT

(ikäntyneet ja työikäiset)

Lyhytaikaishoito

Lyhytaikaishoidon maksu

Vuodeosastolla (kerryttää terveydenhuollon maksukattoa) **48,90€/vrk**

SHL:n mukaisessa asumispalveluyksikössä (Kissankello, Tiiterontupa) 14 vrk / kalenterivuosi **48,90 € / vrk**
ja 14 vrk ylittävältä osalta **22,50€/ vrk**

Päivä- ja yöhoidon maksu

22,50€/ vrk

Lyhytaikaishoito voidaan hoidollisista syistä toteuttaa myös joko päivä- tai yöhoitona. Hoitoaika on tällöin korkeintaan 12 tuntia.

Omaishoitajan vapaapäivien aikaisen hoidon omavastuu

11,40 €/ vrk

Palveluasuminen

Palveluasuminen on tarkoitettu henkilöille, joiden palvelutarve ei ole ympärivuorokautista, mutta joiden palvelutarvetta vastaavia palveluita ei pystytä järjestämään kotiin vietävien palvelujen avulla. Asiakas tarvitsee henkilökohtaista hoivaa ja huolenpitoa päivittäin, mutta ei tarvitse säännöllistä apua yöaikaan. Asiakkaalla on sosiaalista ja/tai psyykkistä sopeutumattomuutta sekä turvattomuutta, jota ei saada ratkaistua läheisverkoston avulla.

Palveluasumisen asiakasmaksut määräytyvät perheen yhteenlaskettujen bruttotulojen, perheeseen sekä myönnettyjen palvelutuntien mukaisesti. Asiaksmaksu on enintään alla olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttotuloista.

	Henkilö- määrä 1	Henkilö- määrä 2	Henkilö- määrä 3	Henkilö- määrä 4	Henkilö- määrä 5	Henkilö- määrä 6
Bruttotuloista vähennettävä osuus (tuloraja)	588 €	1 084 €	1 701 €	2 103 €	2 546 €	2 924 €
Palvelutunnit kuukaudessa	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12

18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Asiaksmaksussa huomioitavat tulot:

- Asiakkaan ja hänen puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot (bruttotulot) ja verosta vapaat tulot tulon hankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä.
 - Tulonhankkimisesta aiheutuneiden kustannusten vähentäminen: esim. sijoitusasunnon osalta huomioitaisiin asunnosta saatu vuokra tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko) vähennettynä. Sijoituslainan tai mahdollisen yhtiölainan lyhennyksiä ei huomioida vähennyksenä
- Vaihtoehtoisesti voidaan ottaa huomioon verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot Verohallinnon määrittämällä prosenttimäärillä korotettuna
- Laskennallinen metsätulo
- Elatusapu
- Eläkettä saavan hoitotuki.

Tuloista tehtävät vähennykset:

Tuloista tehtävien vähennysten huomioiminen edellyttää tositteiden esittämistä.

- Asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu
 - Elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen palveluasumisen alkamista
- Edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä valtuutetun palkkio (enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena)
- Asiakkaan todelliset asumiskulut ennen palveluasumiseen siirtymistä
 - Omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (vastike, sähkö, kotivakuutus, lämmityskustannukset, kiinteistövero, tontin vuokra) viimeisten kuuden

kuukauden ajalta tai siihen asti, kunnes asiakas myy omistusasuntonsa (maksimi kuitenkin 6 kk). Asuntolainasta kuluina huomioidaan vain korkomenot.

o Vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) asuinhuoneiston irtisanomisajalta

o Asumisoikeusasunnon käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) kolmelta kuukaudelta

o Mikäli asiakkaan puoliso jää asumaan asuntoon, huomioidaan vähennyksinä vain puolet todellisista asumiskuluista.

Muut asiakkaalta perittävät kustannukset:

- Kohtuulliset asumismenot: asiakkaalta peritään huoneistosta vuokra kunkin yksikön mukaisen vahvistetun taksan mukaan € / m². Vuokra sisältää vesimaksun.
- Vuokrana peritään Tiiterontuvassa erikseen määritelty kuukausivuokra, joka riippuu asunnon koosta. Omassa käytössä olevan huoneen lisäksi vuokraan sisältyy yhteisessä käytössä olevien tilojen osuutta. Asiakas maksaa asunnon vuokran suoraan vuokranantajalle.
- **Tukipalvelut ja muut asumispalveluun liittyvät kustannukset**
 - o Tukipalvelumaksu sisältyy hoivan vuorokausihintaan (sis. turvapalvelu, pyykkihuolto, käyttösähkö, liinavaatteet, siivous).
 - o Ateriamaksu sisältää aamupalan, lounaan, päiväkahvin, päivällisen ja iltapalan. Ateriamaksu maksetaan suoraan palveluntuottajalle.

Perittävät asiakasmaksut koostuvat vuokrasta, ateriamaksusta ja hoivamaksusta.

Tehostettu palveluasuminen

Tehostettua palveluasumista voidaan myöntää henkilölle, joka tarvitsee ympärivuorokautista hoitoa ja valvontaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn merkittävästi heikennyttyä. Asiakas ei todetusti selviydy kotona runsaidenkaan kotiin tuotettujen palvelujen avulla.

Tehostetun palveluasumispaikan myöntäminen edellyttää, että asiakkaan palvelutarve on selvitetty vanhuspalvelulain 15§ mukaisesti. Selvitys perustuu asiakkaan yksilöllisen kokonaistilanteen arviointiin, jossa toimintakykyä arvioidaan erilaisia mittaristoja käyttäen. Ennen varsinaista palvelupäätöstä asiakas voidaan ohjata laaja-alaiseen arviointiin tai arviointijaksolle, jonka perusteella tehdään päätös tehostetusta palveluasumisesta.

Asiakasmaksut:

- Maksu saa olla enintään 85 % asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.
- Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 % puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.
- Jos molemmat puoliset ovat samassa palvelussa, maksu on 85 % asiakkaan nettokuukausituloista.
- Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jätävä käyttövara on tehostetussa palveluasumisessa vähintään 164 € / kk. Käyttövaralla on tarkoitus kattaa esimerkiksi asukkaan esim. hygieniamenoja, parturikampaamokuluja, jalkahoidot, matkakulut, puhelinkulut, harraste- sekä muut vastaavat menot.
- Edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat Kelan etuudet (hoitotuki ja asumistuki) on haettu.

- Kuukausimaksu sisältää tukipalvelut ja muut tehostettuun palveluasumiseen liittyvät palvelut (ateria- vaatehuolto-, peseytymis-, siivous- ja turvapalvelut, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut sekä muut vastaavat asumista tukevat palvelut).

Tuloina huomioidaan:

- Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulon hankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
 - Tulonhankkimisesta aiheutuneiden kustannusten vähentäminen: esim. sijoitusasunnon osalta huomioitaisiin asunnosta saatu vuokra tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko) vähennettynä. Sijoituslainan tai mahdollisen yhtiölainan lyhennyksiä ei huomioida vähennyksenä
- Laskennallinen metsätulo
- Vammaistuki ja eläkettä saavan hoitotuki

Tuloista tehtävät vähennykset:

Tuloista tehtävien vähennysten huomioiminen edellyttää tositteiden esittämistä.

- Asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu
 - Elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen tehostetun palveluasumisen alkamista
- Edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä valtuutetun palkkio (enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena)
- Asiakkaan todelliset asumiskulut ennen tehostettuun palveluasumiseen siirtymistä
 - Omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (vastike, sähkö, kotivakuutus, lämmityskustannukset, kiinteistövero, tontin vuokra) viimeisten kuuden kuukauden ajalta tai siihen asti, kunnes asiakas myy omistusasuntonsa (maksimi kuitenkin 6 kk). Asuntolainasta kuluina huomioidaan vain korkomenot.
 - Vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) asuinhuoneiston irtisanomisajalta
 - Asumisoikeusasunnon käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) kolmelta kuukaudelta
 - Mikäli asiakkaan puoliso jää asumaan asuntoon, huomioidaan vähennyksinä vain puolet todellisista asumiskuluista
- Kohtuulliset asumismenot: kohtuullinen vuokra ja muut pakolliset asumismenot (mm. kotivakuutus) vähennettynä asumistuella
- Terveystuon ammattihenkilön määräyksellä hankitut lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet, joihin asiakas on oikeutettu saamaan sairausvakuutuslain (SVL) nojalla korvausta. Nämä lääkekustannukset enintään SVL:n vuosiomavastuun mukaisena.
 - Myös muut kuin em. lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet, jos terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne henkilön terveydelle tarpeellisiksi (edellyttää lausuntoa tai muuta selvitystä).

Muut asiakkaalta perittävät kustannukset:

Kohtuulliset asumismenot: Asiakkaalta peritään huoneistosta vuokra kunkin yksikön mukaisen vahvistetun taksan mukaan € / m². Vuokra sisältää vesimaksun.

Vuokrasopimuksen mukaisen vuokran perii vuokranantaja.

Pitkäaikainen laitoshoido

Pitkäaikaisen laitoshoidon maksu

Pitkäaikaista laitoshoidoa toteutetaan Sulkavalla terveyskeskuksen vuodeosastolla.

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevaksi katsotaan laitoshoidon alkamisesta lukien sellainen henkilö, jonka laitoshoidon voidaan arvioida kestävän pitempään kuin kolme kuukautta. Henkilö, jonka hoidon on laitokseen otettaessa arvioitu kestävän enintään kolme kuukautta, katsotaan pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevaksi, jos hoito on jatkunut kolme kuukautta ja jos hänen toimintakykynsä on katsottava heikentyneen siten, että häntä on tämän vuoksi hoidettava edelleenkin laitoksessa. Pitkäaikaishoitomaksun periminen vuodeosastohoidosta edellyttää lääkärin päätöstä potilaan ottamisesta pitkäaikaishoitoon.

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyn mukaan määräytyvä maksu.

- Maksu saa olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausitulosta, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.
- Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 % puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.
- Asiakkaan käyttöön jäätävä käyttövara on pitkäaikaisessa laitoshoidossa vähintään 110 € / kk.

Tuloina huomioidaan:

- Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulon hankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä. Tulonhankkimisesta aiheutuneiden kustannusten vähentäminen: esim. sijoitusasunnon osalta huomioitaisiin asunnosta saatu vuokra tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko) vähennettynä. Sijoituslainan tai mahdollisen yhtiölainan lyhennyksiä ei huomioida vähennyksenä
- Laskennallinen metsätulo
- Vammaistuki ja eläkettä saavan hoitotuki

Tuloista tehtävät vähennykset:

Tuloista tehtävien vähennysten huomioiminen edellyttää tositteiden esittämistä.

- Asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu
 - o Elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen pitkäaikaisen laitoshoidon alkamista
- Edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä valtuutetun palkkio (enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena)
- Asiakkaan todelliset asumiskulut ennen pitkäaikaiseen laitoshoitoon siirtymistä
 - o Omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (vastike, sähkö, kotivakuutus, lämmityskustannukset, kiinteistövero, tontin vuokra) viimeisten kuuden kuukauden ajalta tai siihen asti, kunnes asiakas myy omistusasuntonsa (maksimi kuitenkin 6 kk).
 - Asuntolainasta kuluina huomioidaan vain korkomenot.

- o Vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) asuinhuoneiston irtisanomisajalta
- o Asumisoikeusasunnon käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut (kotivakuutus, sähkö) kolmelta kuukaudelta
- o Mikäli asiakkaan puoliso jää asumaan asuntoon, huomioidaan vähennyksinä vain puolet todellisista asumiskuluista.

KAIKKIA PALVELUMUOTOJA KOSKEVAT MAKSUPERUSTEET

- Jos kuukausitulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Mikäli viimeksi kuluneen vuoden keskimääräisiä tuloja ei pystytä selvittämään otetaan veronalaisena tulona huomioon viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna, sillä prosenttimäärällä, jonka verohallitus vuosittain antamassaan päätöksessä määrää ennakkoperinnänlaskentaperusteeksi.
- Tulona ei oteta huomioon tuloverolain (1535/1992) 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon. Tulona ei oteta huomioon myöskään lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua. Poikkeuksena pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta perhehoidosta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena huomioidaan kuitenkin vammaistuki, opintoraha ja aikuiskoulutustuki sekä lasten kotihoidon tuki. Opintojen johdosta suoritettavat apurahat tai muut vastaavat avustukset huomioidaan siltä osin, kun ne ovat veronalaista tuloa.

VAMMAISPALVELULAIN JA ERITYISHUOLTOLAIN MUKAISET PALVELUT

Vammaispalvelulain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettut palvelut: kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- vammaispalvelulain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.
- vammaispalvelulain 11 §:n mukaiset tutkimukset (tutkimukset, joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin) (asiakasmaksulaki 4 §)

Kehitysvammalain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)

- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta (asiakasmaksulaki 4 §)

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) mukaan erityishuollosta voidaan periä maksuja siten, kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (734/1992) säädetään.

Kehitysvammaisten erityishuoltona järjestettävään palveluun liittyvät matkat ja niiden korvaaminen

Erytyshuoltona järjestettävään palveluun liittyvät matkat ovat maksuttomia.

Vammaispalvelulain ja erityishuoltolain mukainen päivä- ja työtoiminta

Vammaispalvelulain mukaan järjestettävän päivätoiminnan kuljetuksista asiakas maksaa vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun omavastuuosuuden. Asiakas maksaa ateriala toteuman mukaan suoraan palveluntuottajalle.

Erytyshuoltolain mukainen päivä- ja työtoiminta sekä niihin liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Asiakas maksaa ateriala toteuman mukaan suoraan palveluntuottajalle.

Kotihoito

Kotihoidon ja tukipalveluiden palvelut ovat vaikeavammaiselle ja kehitysvammaiselle henkilölle maksuttomia, jos ko. palvelujen tarve johtuu nimenomaan hänen vaikeavammaisuudestaan tai erityishuollon tarpeestaan.

Asumispalvelut ja laitoshoito

Erytyshuoltona annettavassa asumispalvelussa asiakas maksaa vuokrasta, ruoasta, sähköstä, vedestä ja muusta ylläpidosta suoraan palveluntuottajalle. Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia asumis-, ravinto- ja muita elinkustannuksia vastaavia menoja eli sellaisia menoja, joista henkilölle aiheutuisi kustannuksia joka tapauksessa. Täydeksi ylläpidoksi tulkitaan palvelu, jossa asiakkaan palveluun sisältyy nk. täysihoito (majoitus, päivän ateriat, tilojen käyttö, tarvittava muu kuluva päivittäistavara).

Ylläpitomaksuun sisältyy esimerkiksi:

- informaatiokuluja (kuten yhteisissä tiloissa käytössä olevien informaatiolähteiden osalta, kuten esim. sanomalehdet, kaapeli-TV, ICT ja puhelin)
- siivousvälineet ja puhdistusaineet
- vaatehuolto (pyykkikone) ja pesuaineet
- kodin pienarvikkeet (WC-tarvikkeet, energiasäästölamput, biopussit yms.)
- yleiseen viihtyvyyteen ja yhteisiin tiloihin liittyvät kulut (kuten sisustustarvikkeet) yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet

Erytyshuollon asumispalvelun ylläpitomaksu ryhmäkodissa

58,75 €/kk

Myös vammaispalvelulain mukaisissa asumispalvelusyksiköissä asiakas maksaa vuokrasta, ruoasta, sähköstä, vedestä ja muusta ylläpidosta suoraan palveluntuottajalle. Vammaispalvelulain mukaisesta asumispalvelusta peritään maksu, jos henkilö saa siihen korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain nojalla, esimerkiksi liikenne- ja tapaturmavakuutuslain nojalla.

Vuokra sisältää kiinteistön huoltomenot ja yhteisten tilojen jyvitetyn osuuden. Sähkö ja vesi kuuluvat vuokraan, ellei niitä laskuteta erikseen. Asiakas maksaa myös muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset.

Täydestä ylläpidosta peritään maksu lyhytaikaisessa laitoshoidossa siten kuin asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992) ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa siten kuin lain sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) 7 c §:ssä säädetään.

Milloin kunta on järjestänyt henkilölle laitoshoidon tai -huoltoa taikka perhehoitoa, voi kunta periä ja nostaa hänelle tulevat eläkkeet, elinkorot, elatusavut, avustukset tai muut jatkuvat taikka kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset siltä ajalta, jonka laitoshoidon tai perhehoidon kestä. Kunta voi periä ja nostaa mainitut tulot, korvaukset ja saatavat sen estämättä, mitä muussa laissa säädetään sekä käyttää niitä hoidosta, ylläpidosta tai huollosta määrätyn maksun korvaamiseen ottaen kuitenkin huomioon, mitä sellaisten varojen käyttämisestä muualla lailla tai asetuksella säädetään. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa ja perhehoidossa alle 16-vuotiaalta peritään korvauksena hoidosta, ylläpidosta tai huollosta lapsilisä ja vammaistuki siltä ajalta, jonka laitoshoidon tai perhehoidon kestä. Lapsilisä peritään kokonaisuudessaan ja vammaistuki peritään siten, että alle 16-vuotiaalle jätetään käyttövaraksi 15 % vammaistuesta.

Vammaisten henkilöiden palvelut järjestetään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaan. Mikäli sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai sopivia, palvelut järjestetään vammaispalvelulain tai erityishuoltolain mukaan.

Sosiaalihuoltolain mukaisen asumispalvelun tai lyhytaikaisen hoidon maksuista ei ole erikseen säädetty lainsäädännössä, jolloin näistä palveluista voidaan asiakasmaksulain 1–2 §:ien nojalla periä kunnan määräämä, enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen maksu.

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu

Asiakkaan omavastuu määräytyy matkan pituuden mukaisen julkisen liikenteen alentamattoman linja-autotaksan mukaan. Opiskelu- ja työmatkojen omavastuuosuus määräytyy seutulipun mukaisesti.

Kimppakyyti: Kahden tai useamman vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun ja sosiaalihuoltolain mukaiseen liikkumisen tukeen oikeutetun henkilön matkustaessa yhdessä, ei omavastuuta peritä. Jokaiselta kyydissä olevalta vähennetään yksi matka per suunta.

LASTENSUOJELU

Lapselta perittävät lastensuojelun asiakasmaksut

Asiakasmaksulain 7 §:n 2 ja 3 momentin sekä Asiakasmaksuasetuksen 20 §:n perusteella lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista lapsen tai nuoren tuloista peritään yli kuukauden (30 pv) yhtäjaksoisesti kestävästä sijoituksesta enintään **1835,20€/kk.**

Lastensuojelun hoidon korvaus voidaan periä kolmella eri tavalla:

1. perimällä lapselle vahvistettu elatusapu (7§ 2 mom.) – ensisijainen lapsen edun mukaisena
2. perimällä korvaus muista lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista (7§ 3 mom.)
3. vahvistamalla vanhemmille erillinen lastensuojelun asiakasmaksu (7§ 1 mom.).

Perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Ennen asiakasmaksun perimistä on huomioitava, että lapsen itsenäistymisvarat on saatu kerrytettyä (vähintään 40 % lapsen tuloista, lapsilisää ei huomioida) (Lastensuojelulaki 77§, 1 mom.)

Vanhemmilta perittävät lastensuojelun asiakasmaksut

Vahvistettua elatusapua peritään **enintään 1835,20euroa kuukaudessa**. Vanhemmalta, joille ei ole vahvistettu elatusapua tai sitä ei peritä, peritään lastensuojelun asiakasmaksu alla olevan taulukon mukaisesti. Maksu määritetään kummallekin vanhemmalle erikseen.

Tulot vähennysten jälkeen	Perintä %
0 - 600 euroa	Ei perintää
601 - 800 euroa	10 %
801 - 1 000 euroa	12 %
1 001 - 1 200 euroa	14 %
Yli 1 201 - euroa	16 %

Kun sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan.

Sijoitettuja lapsia	Korotus %
1	Ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampia	60 %

Esimerkki: Vanhemmalle on laskettu hoidosta perittävä asiakasmaksu 140 euroa. Sijaishuollossa olevia lapsia on kolme, jolloin taulukon mukaan perittävää maksua korotetaan 30 %. Maksuksi tulee 182 euroa ja kun se jaetaan kolmeen osaan, tulee perittäväksi maksuksi 60,67 euroa lasta kohden.

Itsenäistymisvarat

Lapsen ollessa sijoitettuna avohuollon tukitoimena tai huostaan otettuna kodin ulkopuolelle, hänelle kerrytetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14§:ssä tarkoitetuista tuloista

itsenäistymisvaroja (LSL § 77). Itsenäistymisvaroja kerryttäviä tuloja ovat esimerkiksi elatusapu, elatustuki, eläkkeet, elinkorot, avustukset tai muut lapselle maksettavat tulot. Tuloista peritään 60 % hoidon korvauksena ja loput 40 % kartuttavat itsenäistymisvaroja. Lapsilisä ja asiakasmaksu eivät kerrytä itsenäistymisvaroja, vaan ne peritään kokonaan hoidon korvauksena. Lapsen edun mukaisesti molemmilta vanhemmilta peritään ensisijaisesti elatusapu tai elatustuki. Asiakasmaksun määrittäminen vanhemmille on viimesijaisin vaihtoehto.

Jokaiselle lapselle avataan sijoituksen alkaessa oma tili itsenäistymisvarojen kartuttamista varten. Itsenäistymisvaroista annetaan selvitys asiakkaan sitä pyydettyä. Sosiaalitoimella on oikeus päättää itsenäistymisvarojen maksamisen ajankohdasta. Lähtökohtaisesti itsenäistymisvarat annetaan lapselle tai itsenäistymässä olevalle nuorelle jälkihuollon päättyessä taikka lapsen tai nuoren itsenäistymisen tukemiseen ja turvaamiseen liittyvästä erityisestä syystä viimeistään hänen täyttäessä 25 vuotta. Itsenäistymisvaroja myönnetään itsenäistymistä tukeviin asioihin, kuten oman asunnon kalustamiseen, työpaikan hankintaan, opiskelumateriaaleihin ja niihin liittyviin hankintoihin.

Alaikäisen lapsen edunvalvojina toimivat hänen huoltajansa, ellei lapselle ole tähän tarkoitukseen määrätty muuta edunvalvojaa tai edunvalvojan sijaista. Sijaishuollossa oleville lapsille määritetään edunvalvojan sijainen taloudellisten asioiden hoitoon, jos heillä on tai heille kertyy sijaishuollon aikana varallisuutta eikä huoltajien tai muun edunvalvojan katsota huolehtivan varallisuudesta lapsen edun mukaisesti.